

**Ettepanekute ja märkuste tabel regionaal- ja põllumajandusministri määruse
„Regionaalministri 30. mai 2023. a määruse nr 29 „LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–
2027 rakendamine“ muutmise“ eelnõu kohta**

Esitaja	Ettepanek või märkus	Ministeeriumi seisukoht (arvestatud/mittearvestatud/osaliselt arvestatud/selgitus)
1. Eesti LEADER Liit	<p>§ 12 lõige 9 praegune sõnastus: 9) esitab PRIA-le projektitaotluste hindamise protokoll, milles on muu hulgas välja toodud oluline teave projektitaotluse hindamisega seotud asjaolude kohta, sealhulgas teave töörühma liikme taandamise kohta ja hindamata jäetud projektitaotluse hindamata jätmise põhjendus, ning asjakohase teabe, milleks on projektitaotluse vastuvõtu kuupäev, aeg, millal töörühm hindas projektitaotlust, töörühma koosseis, milles on muu hulgas välja toodud kohaliku omavalitsuse üksuste esindajad ja riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse osalusega eraõiguslike juriidiliste isikute esindajad, ning iga projektitaotluse koondhindepunktid hindamiskriteeriumite kaupa koos iga koondhindepunkti põhjendusega;“</p> <p>Ettepanek: Kustutada “hindamiskriteeriumite kaupa koos iga koondhindepunkti põhjendusega”.</p>	<p style="text-align: center;">Arvestatud</p> <p>PRIA tegi samuti vastava rakendusliku muudatusettepaneku. § 12 punkt 9 sätestatakse peale muudatust järgmiselt:</p> <p>„9) esitab PRIA-le projektitaotluste hindamise protokoll, milles on muu hulgas välja toodud oluline teave projektitaotluse hindamisega seotud asjaolude kohta, sealhulgas teave töörühma liikme taandamise kohta ja hindamata jäetud projektitaotluse hindamata jätmise põhjendus, ning asjakohase teabe, milleks on projektitaotluse vastuvõtu kuupäev, aeg, millal töörühm hindas projektitaotlust, ja töörühma koosseis, milles on muu hulgas välja toodud kohaliku omavalitsuse üksuste esindajad ja riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse osalusega eraõiguslike juriidiliste isikute esindajad;“</p>

	<p>Põhjendus: Hindamine toimub ePRIAS ja põhjendused peavad olema PRIA-le kättesaadavad IT-lahenduse kaudu; sellise aeganõudva tehnilise käsitöö tegemise kohustuse panemine tegevusrühmale on ebamõistlik ja põhjendamatu.</p>	<p>Sätte lõpust on maha võetud tekstiosa „<u>ning iga projektitaotluse koondhindepunktid hindamiskriteeriumite kaupa koos iga koondhindepunkti põhjendusega;</u>“</p>
<p>2. Eesti LEADER Liit</p>	<p>§ 25 lõige 2 punkt 1 praegune sõnastus: Mitteabikõlblikud on järgmised kulud: 1) tulumaksuseaduse § 8 lõike 1 tähenduses seotud isikute vahel sõlmitud tehinguga kaasnev kulu.</p> <p>Ettepanek 1: Kustutada lg 2 p1.</p> <p>Põhjendus: Liigselt piirav säte, eriti projektijuhtimisega seotud kulude puhul. Kui sätte eesmärk on saada toetustaotluse menetluses õiglane info planeeritava kulutuse mõistlikkuse kohta, siis võiks selle tõsta § 26 „Kulude mõistlikkuse tõendamine“ alla. Hilisemas menetluses tehingupartnereid ei kontrollita. Puudub mõtte piirangutel, mille osas kontrolli ei teostata. Jääme seisukohale, et see säte ei aita kuidagi kaasa kulu mõistlikkuse väljaselgitamisele. Juht- ja kontrollorganite tasemel seotust reguleerib Haldusmenetluse seaduse §10, mis on ka avalikest registritest tuvastatav ega lisa halduskoormust.</p> <p>Ettepanek 2: Alternatiiv (kui kustutamine ei ole võimalik): teha erand projektijuhtimisele ühis- ja koostöötegevustes.</p> <p>Põhjendus: Vabaühenduste projekte on sageli juhtinud isik, kes on kas juhatuse liige või töötaja ning täidab projektiga seotud ülesandeid lisaülesandena - kogusime eelmise</p>	<p style="text-align: center;">Arvestatud</p> <p style="text-align: center;">Määrusesse tehakse järgmised muudatused:</p> <p>§ 25 lõike 2 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks.</p> <p>§ 26 lõikes 7: Projektitoetuse taotleja ei või küsida hinnapakkumust endaga ega omavahel seotud isikutelt tulumaksuseaduse § 8 lõike 1 tähenduses.</p> <p>(7¹) Lõikes 7 sätestatud nõuet ei kohaldata ühistegevuse ega koostöötegevuse seotud projektijuhtimise korral.</p> <p>Muudatused PRIA ja Eesti LEADER Liiduga läbi arutatud. Eesti LEADER Liit saatis sisendina vee täiendava selgituse:</p> <p>Uuel perioodil näeme senisest enam vajadust koostöövõrgustike loomise ja juhtimise ning muude sisutegevuste järele, mida on võimalik ellu viia koostöö- ja ühistegevuste raames. Koostöö- ja ühistegevuste puhul on suur töömaht seotud projektijuhtimisega – tegevuste kavandamine, vajalike teenuste ja tööde tellimine, teavitustegevused jne. On tavapärane, et projekte juhib</p>

	<p>perioodi projektide näiteid siia. Tehingu tegemist juhatuse liikmega reguleerib MTÜ seaduse §19 lg (1) p4: sellise tehingu otsustamine kuulub üldkoosoleku pädevusse. Vabaühenduse puhul ei kaasne korruptsiooniohtu asjaoluga, et projekti viib ellu “oma” inimene,</p> <p>vastupidi: see jätab projektikogemuse organisatsiooni sisse ja parandab selle võimekust. Projekti mõju on kestvam võrreldes ühekordselt palgatud projektijuhiga.</p>	<p>taotlejaga seotud isik (näiteks juhatuse liige või töötaja), kuna üldjuhul:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omab taotleja pädevust ja teadmisi projektiga arendatavas valdkonnas • projekti käigus tekkinud lisateave ja pädevus jääb taotleja organisatsiooni • on see majanduslikult soodsam kui projektijuhtimise teenuse sisseostmine.
<p>3. Eesti LEADER Liit</p>	<p>§ 25 lõike 2 punkt 13 praegune sõnastus: Mitteamikõlblik on sellise ehitustegevuse kulu, mida ei ole teinud ehitusalal tegutsev ettevõtja.</p> <p>Ettepanek: Lisada täpsustus, et muudatus puudutab üksnes sellist tegevust, mille puhul on ettevõtjal nõue esitada teade majandustegevuse registrisse vastavalt ehitusseadustiku § 25 lg 1.</p> <p>Põhjendus: SK - Muudatus puudutab üksnes sellist ehitustegevust, mis on ehitusseadustiku § 4 lõike 1 kohaselt ehitise ehitamine. Kommentaar – antud lõige sisaldab nii ehitusloa- kui ka ehitusteatisekohustuslike tegevusi. Samas jäävad välja lg 2-5, kus on samuti nii loa kui teatise kohustusega tegevusi. Ehitusseadustiku § 24 lg määrab tegevusalad, kus peab olema tõendatud pädeva isiku kvalifikatsioon. 1) ehitusloakohustusliku ehitise ehitamine; 2) ehitusloakohustusliku ehitise ehitusprojekti koostamine; 3) omanikujärelevalve tegemine; 4) energiamärgise andmine; 5) energiaauditi tegemine; 6) ehitusuuringud; 7) ehitusprojekti ekspertiis; 8) ehitise audit; 9) tahkekütusel töötava kütteseadme ning korstna ja ühenduslõõri ehitamine ja paigaldamine; 10) korstnapühkimine; 11) liiklusohutuse</p>	<p style="text-align: center;">Täiendame seletuskirja</p> <p>Muudatuses väljapakutud sõnastus jääb samaks: „13) sellise ehitustegevuse kulu, mida ei ole teinud ehitusalal tegutsev ettevõtja“. PRIA poolt vastav sisend saadud, millest lähtudes lisame seletuskirja sätte eesmärgi ja selgitame, et ehitusalal tegutsemisena käsitletakse olukorda, kus ettevõtja on oma põhitegevusalana või lisategevusalana määratlenud ehituse. Juhul, kui ettevõtja tegutseb ehitusalal, on ta kohustatud täitma ehitusalal tegutsevale isikule ehitusseadustiku §-st 21 tulenevaid kohustusi, sh ehitusloakohustusliku ehitamise korral majandustegevuse registris oma tegevuse registreerima.</p>

	<p>audit; 12) avalikult kasutatavate teede korrashoid; 13) liikluskorralduse projektide tegemine.</p> <p>Ning tulenevalt § 25 lg 1 (1) Majandustegevuse registrisse esitab majandustegevuse teate ettevõtja, kes tegutseb järgmistel tegevusaladel: 1) ehitusloakohustusliku ehitise ehitamine, välja arvatud kui ettevõtja pädeva isiku töö ei hõlma teiste töö juhtimist ja korraldamist; 2) ehitusloakohustusliku ehitise projekteerimine; 3) omanikujärelevalve tegemine; 4) ehitusuuringu tegemine; 5) ehitusprojekti ekspertiisi tegemine; 6) ehitise auditi tegemine, välja arvatud kui ettevõtja on ehitise auditi toiminguteks akrediteerinud akrediteerimisasutus, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.08.2008, lk 30–47); 7) avalikult kasutatavate teede korrashoid; 8) liikluskorralduse projektide tegemine.</p>	
<p>4. Eesti LEADER Liit</p>	<p>§ 26 lõike 4 praegune sõnastus: (4) Hinnapakkumus peab sisaldama projektitoetuse taotleja nime, hinnapakkuja nime, registrikoodi ja kontaktandmeid, hinnapakkumuse väljastamise kuupäeva ning töö, teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust ning käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust ning vajaduse korral tehniliste tingimuste loetelu, mis osutab tehnilisele spetsifikatsioonile.</p> <p>Ettepanek: Lisada lause: Hinnapakkumuse võib asendada veebipoe väljatrükiga, kui see sisaldab sama informatsiooni.</p> <p>Põhjendus: Kaubandus liigub järjest enam e-keskkonda ning sageli on e-poe (eriti piiritaguse veebipoe) hinnad</p>	<p style="text-align: center;">Arvestatud</p> <p>§ 26 lõike 4 lõppu lisatakse lause „Hinnapakkumuseks loetakse ka muud dokumenti, millest peavad selguma nimetatud andmed, välja arvatud taotleja nimi, hinnapakkuja registrikood ja töö, teenuse või vara käibemaksuta maksumus.“.</p>

	soodsamad kui ettevõttelt küsitud hinnapakkumine, kuna selle ettevalmistamisega kaasneb lisatöö. Sagenevad juhud, kui taotleja ei saa nõutud arvul pakkumisi, kuna ettevõtted neid ei esita, ning projekti maksumus seetõttu tõuseb.	
5. Eesti LEADER Liit	<p>§ 29 lõike 3 punkti 6 praegune sõnastus: (3) Projektitoetuse taotleja esitab PRIA-le koos avaldusega järgmised dokumendid: 6) projektitaotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta aruanne, kui see ei ole projektitaotluse esitamise hetkeks äriregistrist kättesaadav.</p> <p>Ettepanek: Täiendada sõnastust: projektitaotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta aruanne, mille esitamise tähtaeg on saabunud, kui see ei ole projektitaotluse esitamise hetkeks äriregistrist kättesaadav.</p> <p>Põhjendus: Mitte nõuda aruande esitamist varem, kui on riiklik kehtiv nõue (30.06).</p>	<p>Arvestatud selles mõttes, et ei reguleeri ega nõua aruande esitamist.</p> <p>Eesti LEADER% Liidu ja PRIAga arutatud ning jõuti otsusele, et vastavat sätet ei ole määruses vaja reguleerida.</p>
6. Eesti LEADER Liit	<p>§ 32 muudatus: Lõigetes 5 ja 6 asendatakse arv „50“ arvuga „70“.</p> <p>Ettepanek: Jätta muutmata.</p> <p>Põhjendus: Menetlusaja pikendamine ei ole kliendisõbralik: PRIA pikad menetlusajad on peamine, mida taotlejad meetme nõrkusena esile toovad. Uuele perioodile vastu minnes on rõhutatud lihtsustamist ning on väga keeruline põhjendada, et sellega kaasneb kalendrikuu võrra pikenev menetlustähtaeg. Mõistame, et töökoormus suureneb seoses kulude mõistlikkuse kontrollimisega, kuid samas väheneb koormus hilisemates etappides, kus varem kontrolliti kuludokumente, ning tööprotsessid tuleb sellele vastavalt ümber korraldada. Tegevusrühmad on valmis</p>	<p>Mitte arvestatud</p> <p>PRIA menetlustähtaja pikendamine on põhjendatud, sest uuel programmiperioodil 2023–2027 kasutatakse LEADERi projektitoetuse maksimist uut rahastusskeemi, täpsemalt kindlasummalist (ingl lump sum) makset ning lisaks kulude mõistlikkuse hindamisel esmakordselt eelarveprojekti. See tähendab, et PRIA peab igale projektitoetuse taotlejale üksikjuhtumipõhiselt määrama eelarveprojekti alusel projektitoetuse suuruse, mis makstakse kindlasummalise maksena. Seega kaasnevad uue rahastusskeemiga PRIAle täiendavad ülesanded,</p>

	<p>taotlusvoorude aegu ette koordineerima, et PRIA töökoormus jaguneks aasta peale ühtlasemalt.</p>	<p>mistõttu on menetlustähtaja pikendamisel arvestatud PRIA tegelikku võimekust.</p> <p>Pikendamine on vajalik ka seetõttu, et tegevusrühmade voorude ajad kattuvad ja PRIA menetlusse jõuab korraga suur hulk taotlusi, mille kiireks menetlemiseks ei jagu ühel ja samal ajahetkel menetlejaid. Samal ajal võivad avatud olla ka teised ÜPP sekkumised.</p>
<p>7. Eesti LEADER Liit</p>	<p>§ 33 lõike 1 punkt 1 praegune sõnatus: (1) 1) viib toetatava tegevuse ellu eelarveprojekti kohaselt ning saavutab toetatava tegevuse eesmärgi ja tulemuse.</p> <p>Ettepanek: Kustutada "eelarveprojekti kohaselt"</p> <p>Põhjendus: Kontrollitakse eesmärkide/tulemuste saavutamist, mitte eelarveprojekti täpset järgimist.</p>	<p style="text-align: center;">Arvestatud</p>
<p>8. Eesti LEADER Liit</p>	<p>§ 39 Rakendussätted.</p> <p>Ettepanek: Lisada rakendussätetesse § 26 lg 22 koostööprojektide puhul kehtivus tagasiulatuvalt alates 28.05.2024.</p> <p>Põhjendus: Mitmed tegevusrühmade koostööprojektid on ettevalmistamistatud, kuid on jäänud esitamata senise nõude ebamõistlikkuse tõttu. Antud sätte rakendamine tagasiulatuvalt kuupäevast, mil määruse eelnõu oli avalikustatud EISis, võimaldab tegevusrühmadel esitada ettevalmistatud koostööprojektid, võttes arvesse kavandatud muudatust.</p>	<p style="text-align: center;">Mitte arvestatud</p> <p>Eesti LEADER Liit ja PRIAga muudatusettepanekut arutatud ning jõutud järeldusele, et vastavat sätet ei ole vaja tagasiulatuvalt rakendada. Kui projekt on ette valmistatud, kuid pole veel ära esitatud ning see esitatakse siis, kui kehtib muudetud määrus, siis saab toetuse saaja lähtuda juba uutest määruse sätetest. Kui PRIAs on menetluses sees projektid, siis PRIA on õigus teatud nõuete osas, mida määruse muudatusega leevendatakse, lähtuda muudetud määruse sätetest.</p>